

UCHWAŁA Nr L/505/2023
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 31 stycznia 2023r.

w sprawie skrócenia okresu polowań na zwierzęta łowne: krzyżówki, głowienki, cyraneczki, czernice, łyski, gęsi: gęgawy, zbożowe i białooczne na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094), art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1173 z późn. zm.) oraz § 1 ust. 1 pkt 15-17 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. Nr 48, poz. 459 z późn. zm.) Sejmik Województwa Opolskiego uchwala co następuje:

§ 1

Skraca się okres polowań na zwierzęta łowne poprzez ustalenie następujących okresów polowań:

- 1) krzyżówki, cyraneczki, głowienki i czernice – od dnia 15 września do dnia 31 grudnia,
- 2) gęsi:
 - a) zbożowe i białooczne – od dnia 15 września do dnia 21 grudnia,
 - b) gęgawy – od dnia 15 września do dnia 21 grudnia,
- 3) łyski – od dnia 15 września do dnia 31 grudnia.

§ 2

Skrócony okres polowań, o którym mowa w § 1, obowiązuje na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 poz. 1173 z późn. zm.) Minister właściwy do spraw środowiska określa okresy polowań na zwierzęta łowne obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części. Okresy polowań na zwierzęta łowne określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. Nr 48, poz. 459 z późn. zm.). Okres polowań na krzyżówki, cyraneczki, głowienki, czernice, łyski ustalony zostały od 1 września do 31 grudnia danego roku kalendarzowego, a okres polowań na gęsi: gęgawy, zbożowe i białoczelne ustalony zostały od 1 września do 21 grudnia.

Na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2022 poz. 1173 z późn. zm.) Sejmik województwa jest uprawniony w uzasadnionych przypadkach do skracania, w drodze uchwały, okresów polowań na terenie województwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego i dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne w dniu 28 kwietnia 2022 r. zwróciło się z pismem o skrócenie na terenie całego województwa opolskiego okresu polowań na gatunki ptaków łownych tj.: krzyżówkę, cyraneczkę, głowienkę, czernicę, łyskę z terminu od 1 września do 31 grudnia na termin od 15 października do 31 grudnia oraz gęsi: gęgawy, gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej z terminu od 1 września do 21 grudnia na termin od 15 października do 21 grudnia.

Pismem z dnia 28 czerwca 2022 r. Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne skorygowało swój wniosek wnosząc o skrócenie okresu polowań nie od 15 października, ale na kaczki i łyski - od 15 września do 31 grudnia i na gęsi od 15 września do 21 grudnia. Wniosek został skorygowany również w zakresie obszaru obowiązywania skróconego okresu polowań, tj. został ograniczony do obwodów łowieckich, na których położone są obszary Natura 2000: Zbiornik Nyski, Zbiornik Otmuchowski, Zbiornik Turawa, grądy Odrzańskie (w granicach województwa opolskiego), Stobrowskiego Parku Krajobrazowego, wszystkich kompleksów rybnych stawów hodowlanych gospodarujących na terenie województwa opolskiego, w tym w szczególności Gospodarstw Rybackich Lasów Państwowych w Krogulnej i Niemodlinie.

Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne w uzasadnieniu swojego wniosku wskazało na występujący trend spadkowy liczebności wymienionych gatunków ptaków łownych, który jest wynikiem notowanego przesunięcia (opóźnienia) okresu rozrodu ptaków. Wydłużony okres lęgowy powoduje, że w chwili rozpoczęcia sezonu polowań 1 września, część ptaków jest jeszcze nielotnych lub słabo lotnych. Przy czym wskazano, że nie jest to zjawisko wybiórcze i dotyczy większości gatunków ptaków wodnoblotnych, w tym objętych ochroną gatunkową. W tej sytuacji rozpoczęcie polowań w okresie wychowu piskląt prowadzi do płoszenia osobników rodzicielskich, a w konsekwencji do porzucania młodych. Wskazane obszary Natura 2000, a także Stobrowski Park Krajobrazowy oraz kompleksy stawów rybnych stanowią siedliska szczególnie cenne dla gatunków wodnoblotnych, w tym w szczególności łyski oraz kaczek (czernicy i głowienki), dla których notuje się silny spadek liczebności w całym kraju.

Mając na względzie zapisy określone przez ustawodawcę w ww. art. 44 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie, które wskazują, że z uprawnienia skrócenia okresu polowań sejmik województwa może skorzystać w uzasadnionych przypadkach, podjęto działania na celu ustalenia czy na terenie województwa opolskiego zachodzą przesłanki merytoryczne do podjęcia prac w przedmiocie skrócenia powszechnie obowiązującego okresu polowań na ww. gatunki łowne.

Przeprowadzono analizę danych monitoringowych monitoringu krajowego liczebności ptaków oraz uzyskano stanowiska Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu oraz Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych.

Zgromadzone dane monitoringowe oraz opinie ww. organów wskazują, że notowany powszechny trend spadkowy liczebności ww. gatunków wodnoblotnych, które znajdują się na liście gatunków łownych występuje również w skali regionalnej, tj. województwa opolskiego. Tym samym uznano, że istnieją przesłanki merytoryczne do skrócenia okresu polowań na ptactwo łowne na terenie województwa opolskiego.

Uwzględniając uwarunkowania geograficzne województwa opolskiego uznano, że kluczowe dla zachowania populacji ww. gatunków ptaków są obszary Natura 2000 obejmujące ochroną zbiorniki zaporowe jako ostoje ptaków o randze międzynarodowej, stawy hodowlane jako miejsca lęgów ptaków, a także Stobrawski Park Krajobrazowy, w granicach którego również występują duże kompleksy stawów hodowlanych. Tym samym obszar określony w skorygowanym wniosku Śląskiego Towarzystwa Ornitologicznego uznano za uzasadniony. W niniejszej uchwale wskazano wybrane obszary Natura 2000 oraz Stobrawski Park Krajobrazowy, które obejmują w swoich granicach nie tylko zbiorniki zaporowe ale i największe kompleksy stawów hodowlanych w województwie opolskim.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr form ochrony przyrody, dostępny pod adresem crfop.gdos.gov.pl, pod którym dostępne są dane geoprzestrzenne wymienionych w niniejszej uchwale obszarów Natura 2000 i Stobrawskiego Parku Krajobrazowego.

Skrócenie okresu polowań obejmuje dwa początkowe tygodnie września zmieniając okres rozpoczęcia polowań z 1 września na 15 września.

Zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy Prawo łowieckie projekt uchwały został przedłożony do zaopiniowania przez: Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz Polski Związek Łowiecki.

W dniu 21 października przy piśmie nr ZO.074.44.2022 Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach przedłożył swoją negatywną opinię wraz z komentarzem. Co prawda wskazano, że opinia jest negatywna, nie mniej jednak w uzasadnieniu do ww. opinii nie odniesiono się do wpływu wnioskowanego rozwiązania skrócenia okresu polowań na gospodarkę leśną. Jednocześnie w uzasadnieniu ww. opinii potwierdzono występowanie spadku liczebności ptaków wodno błotnych oraz, że jedną z przyczyn tego trendu są warunki atmosferyczne i drapieżnictwo w okresie lęgów. Wskazano również, że przedmiotowa idea (skrócenia okresu polowań) jest słuszna, ale nie gwarantuje w pełni osiągnięcia zamierzonych celów.

W opinii Regionalnego Dyrektora Lasów Państwowych w Katowicach wniesiono również o „usunięcie wyszczególnienia obiektów stawowych Gospodarstw Rybackich PGL LP w Krogulnej i Niemodlinie i pozostawienia zapisu o wszystkich kompleksach rybnych stawów hodowlanych”. Należy zauważyć, że wskazanego wyszczególnienia nie ma w treści uchwały. Wymienione tereny, na których ma obowiązywać skrócony okres polowań ograniczony został tylko do obszarowych form ochrony przyrody (Obszary Natura 2000 i park krajobrazowy), w granicach których znajdują się stawy hodowlane użytkowane przez różne podmioty.

Mając powyższe na uwadze oraz fakt, że Gospodarstwa Rybackie PGL LP w Krogulnej i Niemodlinie prowadzą gospodarkę rybacką również poza obszarem objętym niniejszą uchwałą, przedmiotowa uwaga nie została uwzględniona.

W dniu 24 października 2022 r. przy piśmie nr L. dz. 874/WHKłiS/22 Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego przedłożył swoją negatywną opinię, w której próbowano wykazać, że gospodarka łowiecka nie wywiera negatywnego wpływu na populacje wymienionych w niniejszej uchwale gatunków. W przedłożonej opinii nie wykazano jednak żadnego negatywnego wpływu zaproponowanych rozwiązań skrócenia okresu polowań na gospodarkę łowiecką. Jednocześnie w opinii zwrócono uwagę, że Polski Związek Łowiecki już w 2018 r., mając świadomość spadku liczebności niektórych gatunków ptaków łownych, postulował o wprowadzenie czasowego moratorium, tj. całkowitego zakazu polowania na głowienkę i czernicę. Należy zatem uznać, że zaproponowane rozwiązania skrócenia okresu polowań o 2 początkowe tygodnie są zbieżne z propozycjami PZŁ.

Nie można się zgodzić z innym argumentem wskazanym w ww. opinii jakoby bierna ochrona nie przyczyniała się do polepszenia stanu liczebnego zwierząt. Doskonałym przykładem skutecznych krajowych rozwiązań w tym zakresie jest wprowadzony w 2001 r. całkowity zakaz polowań na gatunek łowny - łosie, kiedy gatunkowi temu groziło załamanie populacji. Przykład ten pokazuje, że bierna ochrona również jest skuteczna, gdyż całkowity zakaz polowań na łosie doprowadził do odbudowy populacji tego gatunku.

Ponadto należy zauważyć, że ochrona zagrożonych gatunków, które znajdują się na liście gatunków zwierząt łownych jest celem nadrzędnym, co określone zostało przez ustawodawcę w art. 3 ustawy Prawo łowieckie, gdzie ochrona, zachowanie różnorodności i gospodarowanie populacjami zwierząt łownych są wymienione na pierwszym miejscu wśród celów łowiectwa. Polowania na ptactwo łowne obecnie nie mają znaczenia ekonomicznego dla dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich. Łowne gatunki kaczek i łyski nie wyrządzają szkód w uprawach rolnych, a za szkody wyrządzone przez gęsi nie wypłaca się odszkodowań. Tym samym skrócenie okresu polowań na łowne gatunki ptaków o dwa początkowe tygodnie nie będzie miało negatywnego wpływu na kondycję finansową dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich. Natomiast późniejsze rozpoczęcie okresu polowań z pewnością pozytywnie wpłynie na liczebność, w szczególności młodych osobników określonych w uchwale łownych gatunków ptaków.

Z analizy zgromadzonego materiału oraz uwag zawartych w przedłożonych opiniach wynika, że zaproponowane rozwiązania nie mają negatywnego wpływu na prowadzenie gospodarki leśnej i łowieckiej, a jednocześnie mogą pozytywnie wpłynąć na zwiększenie populacji gatunków wodnoblotnych. Mając powyższe na uwadze ww. opinie nie zostały uwzględnione.

Ponadto mając na względzie zapisy uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 listopada 2014 r. nr I/13/2014 w sprawie przyjęcia „Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego”, przeprowadzone zostały konsultacje przedmiotowego projektu uchwały celem zapewnienia możliwości szerszego udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem skrócenie okresu polowań na gatunki ptaków łownych: krzyżówkę, cyraneczkę, głowienkę, czernicę, łyskę oraz gęsi: gęgawę, zbożową i białoczelną. Uchwałą Nr 8330/2022 z dnia 28 listopada 2022 r. Zarząd Województwa Opolskiego przyjął projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie w sprawie przyjęcia projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie skrócenia okresu polowań na zwierzęta łowne: krzyżówki, głowienki, cyraneczki, czernice, łyski, gęsi: gęgawy, zbożowe i białoczelne na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrawskiego Parku Krajobrazowego celem skierowania go do konsultacji społecznych. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w terminie 2-15 grudnia 2022 r. W ramach przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag do projektu uchwały.

Jednocześnie w ramach procedury konsultowania projektu uchwały z organizacjami pozarządowymi zwrócono się również do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego o wyrażenie swojej opinii. Uchwałą XXXI/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie w sprawie skrócenia okresu polowań na zwierzęta łowne: krzyżówki, głowienki, cyraneczki, czernice, łyski, gęsi: gęgawy, zbożowe i białoczelne na terenie województwa opolskiego w obszarach Natura 2000: Zbiornik Nyski PLB160002, Zbiornik Otmuchowski PLB160003, Zbiornik Turawa PLB160004, Grądy Odrzańskie PLB020002, Bory Niemodlińskie PLH160005 oraz na terenie Stobrawskiego Parku Krajobrazowego.

Przedmiotową uchwałą należy uznać za akt prawa miejscowego powszechnie obowiązującego i tym samym podać do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.